

World Trade Organization (WTO)

سازمان جهانی تجارت

مقدمه

پیدایش سازمان جهانی تجارت
پیدایش GATT (موافقت نامه عمومی تعرفه و تجارت)
پیدایش سازمان جهانی تجارت (WTO) از دل GATT
کشورهای عضو سازمان جهانی تجارت (WTO)

اصول سازمان جهانی تجارت
استانداردهای سازمان جهانی تجارت
ساختار تشکیلاتی سازمان جهانی تجارت
چارت سازمانی سازمان جهانی تجارت
مراحل عضویت در سازمان جهانی تجارت

ایران و سازمان جهانی تجارت

روند مذاکرات الحاق ایران به سازمان جهانی تجارت
مقایسه مدت مذاکرات برخی کشورها
کلیات الزامات ایران در فرایند الحاق
اقدامات انجام شده در ارتباط با مسئله اصلاحات ساختاری
منافع پیوستن به سازمان جهانی تجارت

سازمان جهانی تجارت و تجارت الکترونیک

کنفرانس وزیران ژنو (1998)
موانع تجارت الکترونیک در کشورهای در حال توسعه

منابع
سخن آخر

پیدایش سازمان جهانی تجارت

تفاوت ایزوله بودن تجارت و جهانی بودن آن
گشوده شدن مرزها، توسعه تجارت، سرعت بخشیدن به تحولات تکنولوژیکی
وجود امنیت در تجارت جهانی

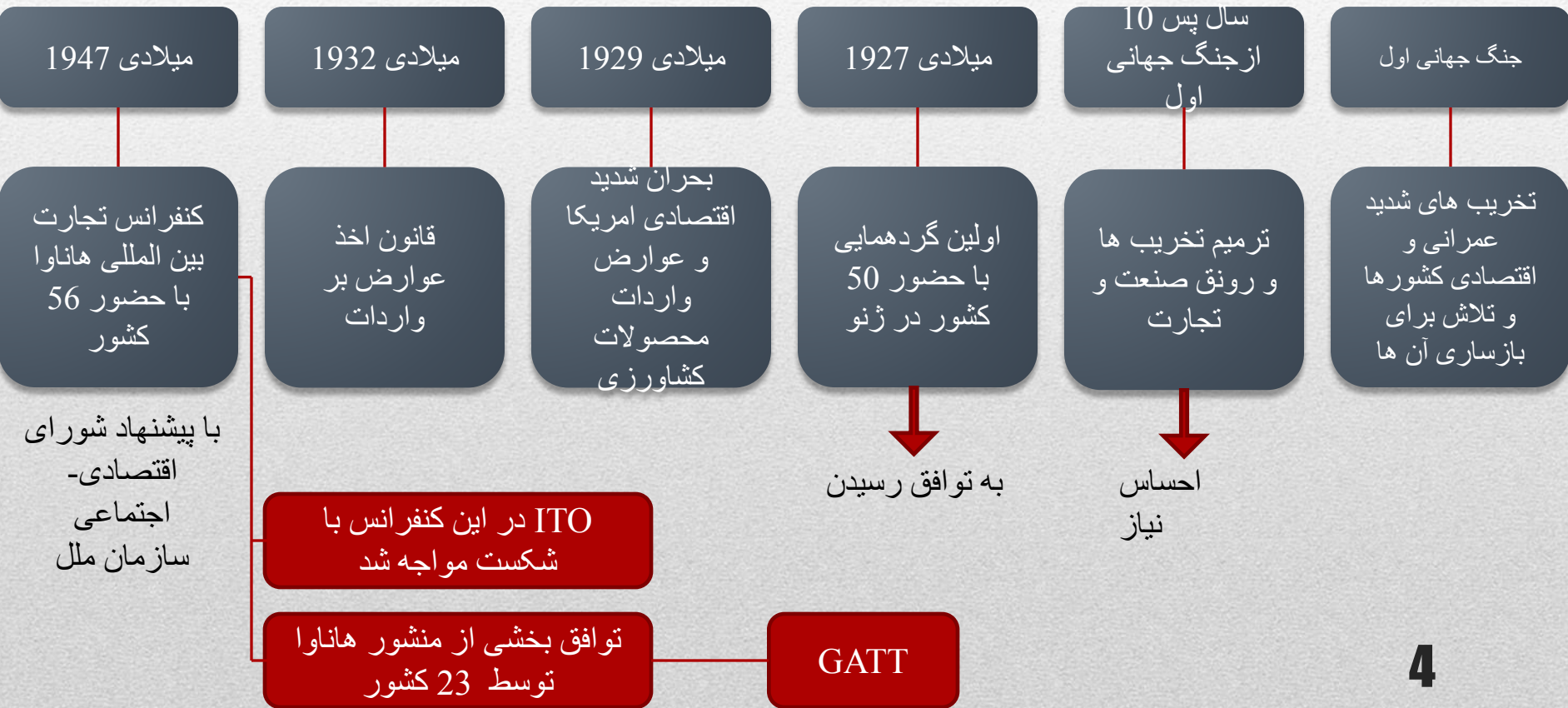
واژه «گات» در مطالعه سازمان جهانی تجارت
GATT(General Agreement ON Tariffs And Trade)
موافقت نامه عمومی تعرفه و تجارت

تفاوت GATT با WTO

WTO	GATT
آزاد سازی تجارت خارجی علاوه بر بخش صنعت بخش کشاورزی و خدمات را نیز شامل می شود	آزاد سازی تجارت خارجی فقط شامل صنعت بود

پیدایش GATT (موافقت نامه عمومی تعرفه و تجارت)

پیدایش سازمان جهانی تجارت (WTO) از دل

GATT

در یکی از جلسات GATT در تاریخ
1993 میلادی در اروگوئه

موافقت نامه 550 صفحه ای توسط
117 کشور به تصویب رسید.

در سال 1995 سازمان جهانی
تجارت ژنو تاسیس شد.

WTO محصول مذاکرات و محصول WTO حاصل از مذاکرات
است.

سازمان جهانی تجارت

محل : ژنو – سوئیس

تأسیس : اول ژانویه ۱۹۹۵

ایجاد توسط : مذاکرات دور اروگوئه (1986-1994)

اعضاء : ۱۵۳ کشور (تا تاریخ ۲۰۰۹ میلادی)

بودجه : ۱۸۹ میلیون فرانک سوئیس جهت سال ۲۰۰۹

پرسنل : ۶۲۵ نفر

رئیس : پاسکال لامی

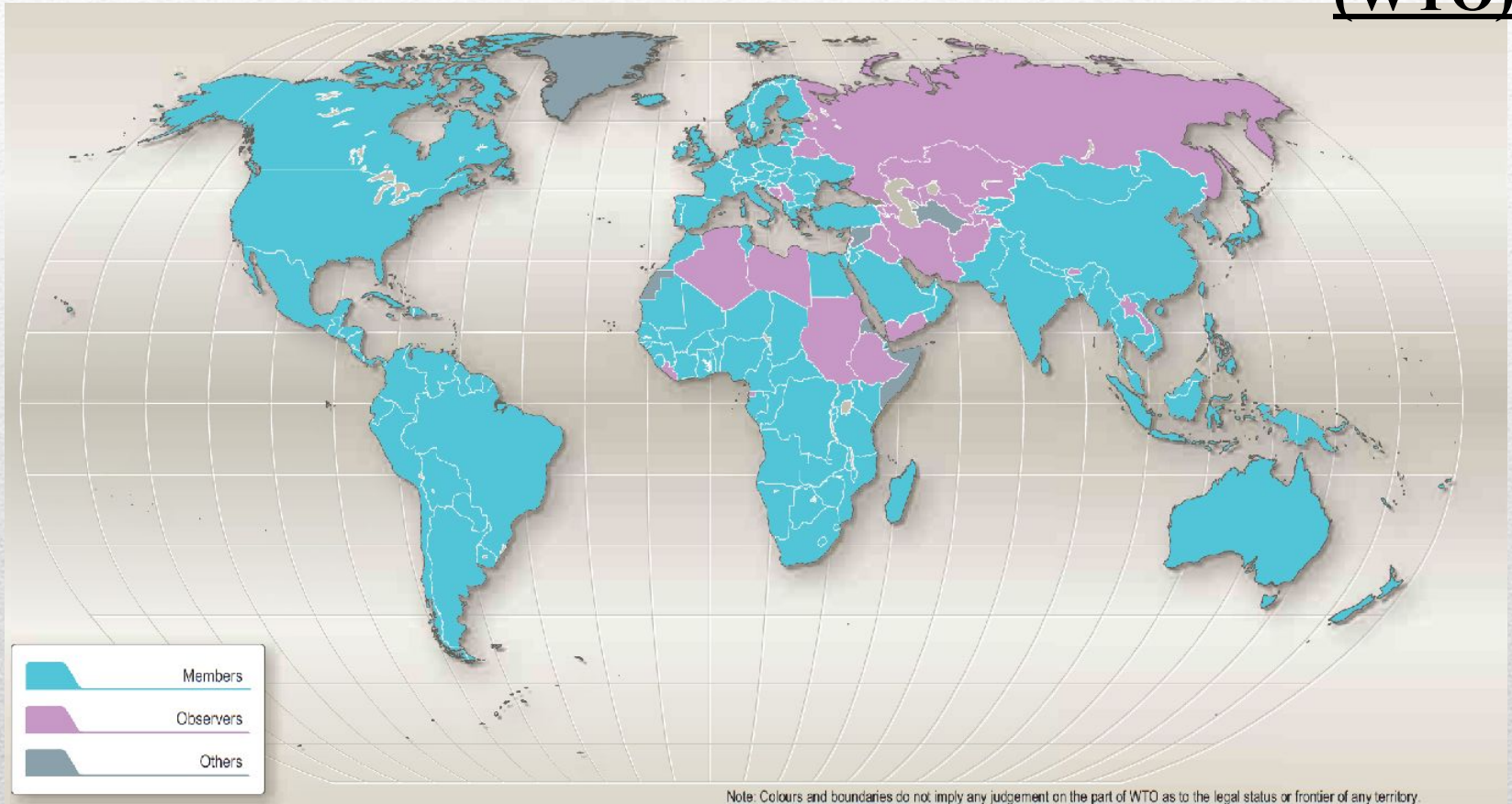
وظایف:

- اداره موافقت نامه های تجاری سازمان تجارت جهانی
- جایگاهی برای مذاکرات تجاری
- رسیدگی به اختلافات تجاری
- نظارت بر سیاست های تجاری ملی
- ارائه کمک های فنی و آموزشی به آشورهای در حال توسعه
- همکاری با سایر سازمانهای بین المللی

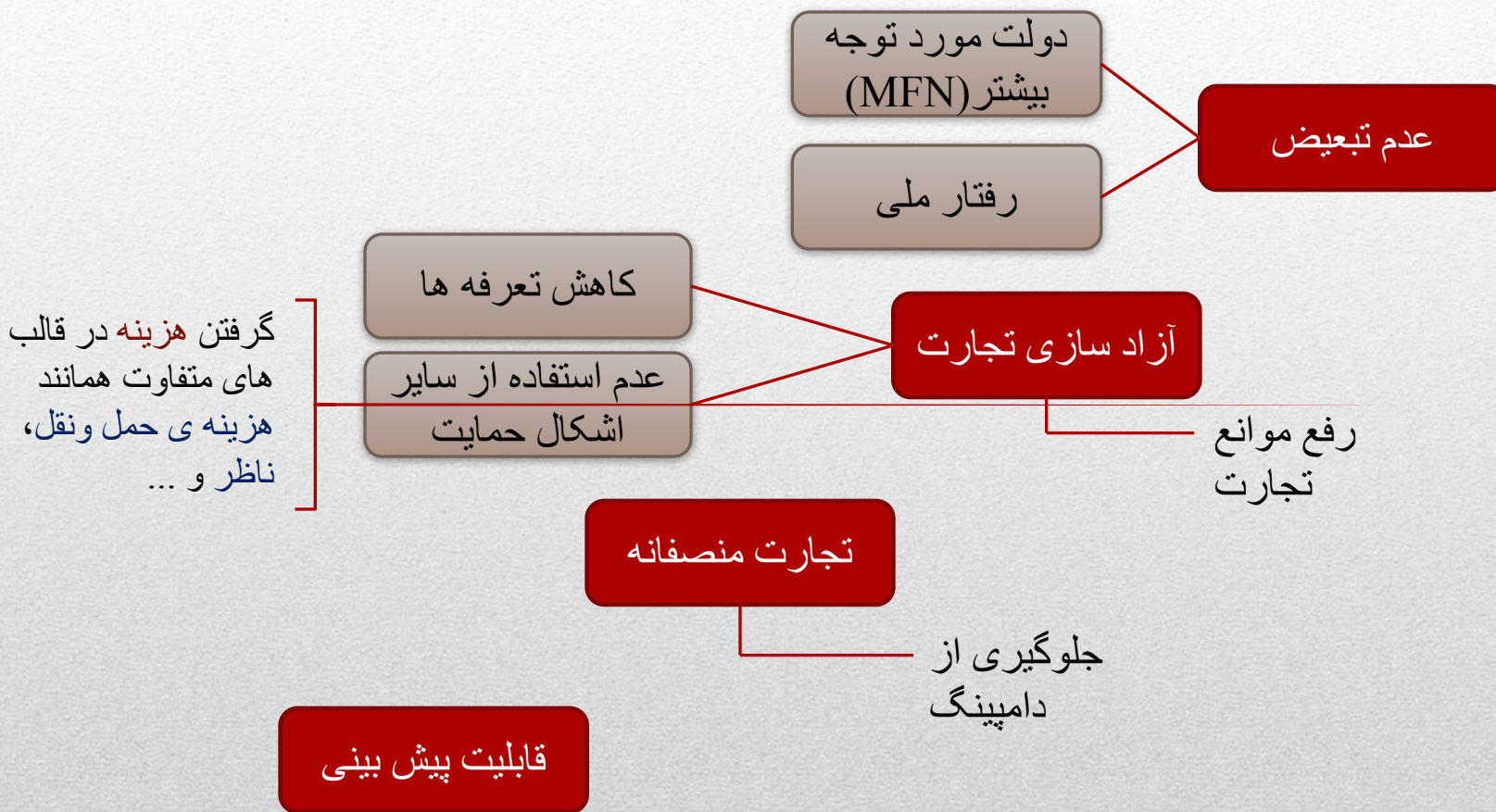

کشورهای عضو سازمان جهانی تجارت (WTO)

اصول سازمان جهانی تجارت

استاندارد های سازمان جهانی تجارت

موافقت نامه اقدامات بهداشتی و بهداشت نباتی

(SPS)

منظور حفاظت از حیات یا بهداشت انسان و حیوان و نبات از کجا اطمینان حاصل کنیم که مواد اولیه سالم اند؟ اجازه ی وضع قوانین ملی را صلب نمی کند.

این چارچوب اثرات منفی استانداردهای بهداشتی و بهداشت نباتی را بر تجارت به حداقل رسانده و از اعمال تبعیض غیر قابل توجیه میان اعضاء جلوگیری کرده و به هماهنگی هر چه گسترده تر این استانداردها در سطح جهانی کمک می کند.

موافقت نامه موانع فنی فرا راه تجارت

(TBT)

سعی دارد این استانداردها مانعی برای تجارت جهانی ایجاد نکند.

مقررات بین المللی قابل اعمال بر استانداردهای محصول و رویه های ارزیابی انطباق با مقررات فنی و TBT موافقت نامه استانداردها را تعیین می کند.

این مقررات در بر گیرنده خصوصیات محصول و روش های تولید مؤثر بر خصوصیات محصول و الزامات بسته بندی و بر چسب زنی می باشد.

دامنه ی شمول TBT

برچسب زنی غذاها و نوشیدنیها و داروها
الزامات کیفی مربوط به غذاهای تازه
الزامات بسته بندی مربوط به غذاهای تازه
مقررات مربوط به وسایل الکتریکی
مقررات مربوط به تلفنهای بی سیم و دستگاههای رادیویی
برچسب زنی منسوجات و پوشاک
ابزارهای سنجش و لوازم آنها
مقررات مربوط به کشتی ها و تجهیزات آن
مقررات ایمنی مربوط به اسباب بازی
بسته بندی و برچسب زنی مواد شیمیایی خطرناک و مواد
سمی
سایر موارد

دامنه ی شمول SPS

افزودنی هادر مواد غذایی و نوشیدنی ها
موادآلوده کننده در غذاها و نوشیدنی ها
بقیای سموم نباتی یا داروهای دامی در غذاها و نوشیدنی
ها
مواد سمی در غذاها و نوشیدنی ها
روش های فرآوری مؤثر در سلامت غذاها
کواهی های مربوط به سلامت غذا و بهداشت گیاه یا
حیوان
الزامات برچسب زنی صرفاً مربوط به سلامت غذاها
الزامات بهداشتی مربوط به خوراک دام
قرنطینه دامی و نباتی
اعلام مناطق عاری از آفات نباتی و بیماری های دامی
جلوگیری از شیوع آفات و بیماری ها به کشور
سایر الزامات بهداشتی در واردات

ساختار تشکیلاتی سازمان جهانی تجارت

تا تاریخ	ملیت	نام مدیر کل WTO	
۱۹۹۵	ایتالیا	پیتر ساترلند	۱
۱۹۹۹	ایتالیا	رناتو روجیرو	۲
۲۰۰۲	نیوزیلند	مایک مور	۳
۲۰۰۵	تایلند	سوچای پانیچ پاکدی	۴
۲۰۱۳	فرانسه	پاسکال لامی	۵

مراحل عضویت در سازمان جهانی تجارت

روند مذاكرات الحاق ايران به سازمان جهانی تجارت

مقایسه مدت مذاکرات برخی کشورها

- **دفتر نمایندگی تام‌الاختیار تجاری ایران*** وابسته به وزارت بازرگانی در سال 1375 با هدف پیگیری الحاق ایران به سازمان تجارت جهانی تشکیل گردید. وزیر بازرگانی نماینده تام‌الاختیار تجاری ایران می‌باشد که با حکم رئیس جمهور به این سمت منصوب گردیده است. دفتر نمایندگی تام‌الاختیار تجاری ایران در حال حاضر فعالیتهای خود را در حوزه‌های پژوهشی و مشاوره‌ای، آموزشی و اطلاع‌رسانی، هماهنگی‌های اجرایی و ارتباطات بین‌المللی ادامه می‌دهد.

کلیات الزامات ایران در فرایند الحاق

- بسترسازی قانونی از طریق بازنگری در برخی قوانین نظیر قوانین اساسی، کار، تجارت، سرمایه‌گذاری خارجی، بیمه، بانکداری، گمرک، مالیات، و ... و تطبیق آنها با قوانین و مقررات سازمان تجارت جهانی.
- توانا ساختن بنگاهها در عرضه محصولات با کیفیت برتر و از لحاظ قیمتی قابل رقابت با محصولات مشابه در بازارهای جهانی.
- ایجاد ظرفیت اضافی برای صادرات کالاهای صنعتی و بالا بودن سهم این قبیل صادرات در کل صادرات غیر نفتی کشور.

کلیات الزامات ایران در فرایند الحاق (ادامه)

- ایجاد شرایط ثبات سیاسی و اقتصادی برای کشور.
- ایجاد هماهنگی در سیاستهای پولی، مالی، ارزی و تجاری کشور.
- فراهم ساختن شرایط لازم برای رشد صادرات.
- اصلاح گمرکات کشور.
- مشارکت در مذاکرات سازمان تجارت جهانی از طریق مطالعات مستمر و تحقیقات دقیق بازرگانی -
حقوقی توسط گروه‌های کاری منسجم و متخصص.
- نظام آماری بهنگام و کارا

Depictions of “Peace” (left) and “Justice” (right) flank the main entrance to the home of the WTO

اقدامات انجام شده در ارتباط با مسئله اصلاحات

ساختاری

تصویب سند فرابخشی زمینه‌سازی الحاق ایران به سازمان جهانی تجارت از اسناد برنامه چهارم توسعه می‌باشد. در این سند کلیه اقدامات لازم جهت زمینه‌سازی الحاق هدفمند جمهوری اسلامی ایران به سازمان جهانی تجارت که می‌بایست توسط دستگاه‌های اجرایی و وزارتخانه‌های تولیدی به کار گرفته شود تدوین و ارائه شده است. این سند در جلسه هیأت وزیران مورخ 5/5/84 به شرح زیر به تصویب رسیده است:

- رفع موانع سیاسی بین المللی قبل از الحاق تا پایان سال 1384 (وزارت امور خارجه)
- کسب حمایت سیاسی دیگر کشورها در حین الحاق (وزارت امور خارجه)
- تداوم سیاست یکسان سازی نرخ ارز (بانک مرکزی)
- ساماندهی نظام تعرفه ای کشور به همراه کاهش تدریجی نرخها تا پایان سال 1386 (وزارت بازرگانی)

WTO building

اقدامات انجام شده در ارتباط با مسئله اصلاحات ساختاری (ادامه)

- گسترش بازار سرمایه و ایجاد و گسترش بازارهای تخصصی کالا (وزارت امور اقتصادی و دارایی)
- همسو نمودن سیاستها پولی و مالی با قوانین و مقررات سازمان جهانی تجارت (بانک مرکزی- وزارت امور اقتصادی و دارایی)
- تنظیم نظام حقوقی حاکم بر خریدهای خارجی تا پایان سال 1385 (وزارت بازرگانی)
- تنظیم قواعد تجاری مرتبط با سرمایه گذاری خارجی تا پایان سال 1385 (وزارت بازرگانی)
- اصلاح قوانین و مقررات- از جمله قانون امور گمرکی، قانون مناطق آزاد تجاری-صنعتی- (وزارت امور اقتصادی و دارایی)

The Wyndham White meeting room, with designated seating for WTO Members

اقدامات انجام شده در ارتباط با مسئله اصلاحات ساختاری (ادامه)

- تنظیم و تصویب قوانین و مقررات جدید- از جمله قانون و مقررات ضد دامپینگ، قانون صادرات و واردات و قانون ضد انحصار- (وزارت بازرگانی)
- آموزش نیروی انسانی و هسته‌های کارشناسی دستگاه‌های اجرایی در امور مربوط به سازمان جهانی تجارت و تنظیم گزارش رژیم تجاری تا پایان سال 1385 (وزارت بازرگانی)
- تأسیس دفتر نمایندگی ایران در سازمان جهانی تجارت در ژنو تا پایان سال 1385 (وزارت بازرگانی)
- برقراری نظام حق مالکیت معنوی بین‌المللی در ایران
- لازم الاجرا بودن استانداردها و ضوابط ابلاغ شده توسط وزارت بازرگانی برای بنگاه‌های تولیدی و تجاری

منافع پیوستن به سازمان جهانی تجارت

- تجارت آزاد درآمدها را افزایش می دهد .
- تجارت آزاد جهانی باعث رشد اقتصادی و افزایش فرصتهای شغلی می شود .
- قواعد WTO موجب افزایش کارایی اقتصادی دولتها و کاهش هزینه ها می شود .
- WTO دولتها را در برابر اخلاص گران اقتصادی حمایت می کند .
- WTO به کاهش فساد اقتصادی کمک می کند .
- بهبود شرایط سرمایه گذاری در کشور .
- پیشرفت در عرضه خدمات آموزشی و بهداشتی .
- بی نتیجه ماندن توطئه های دشمنان برای ایجاد اجماع جهانی بر ضد کشور .
- کاهش تصدی گری دولت بر اقتصاد .

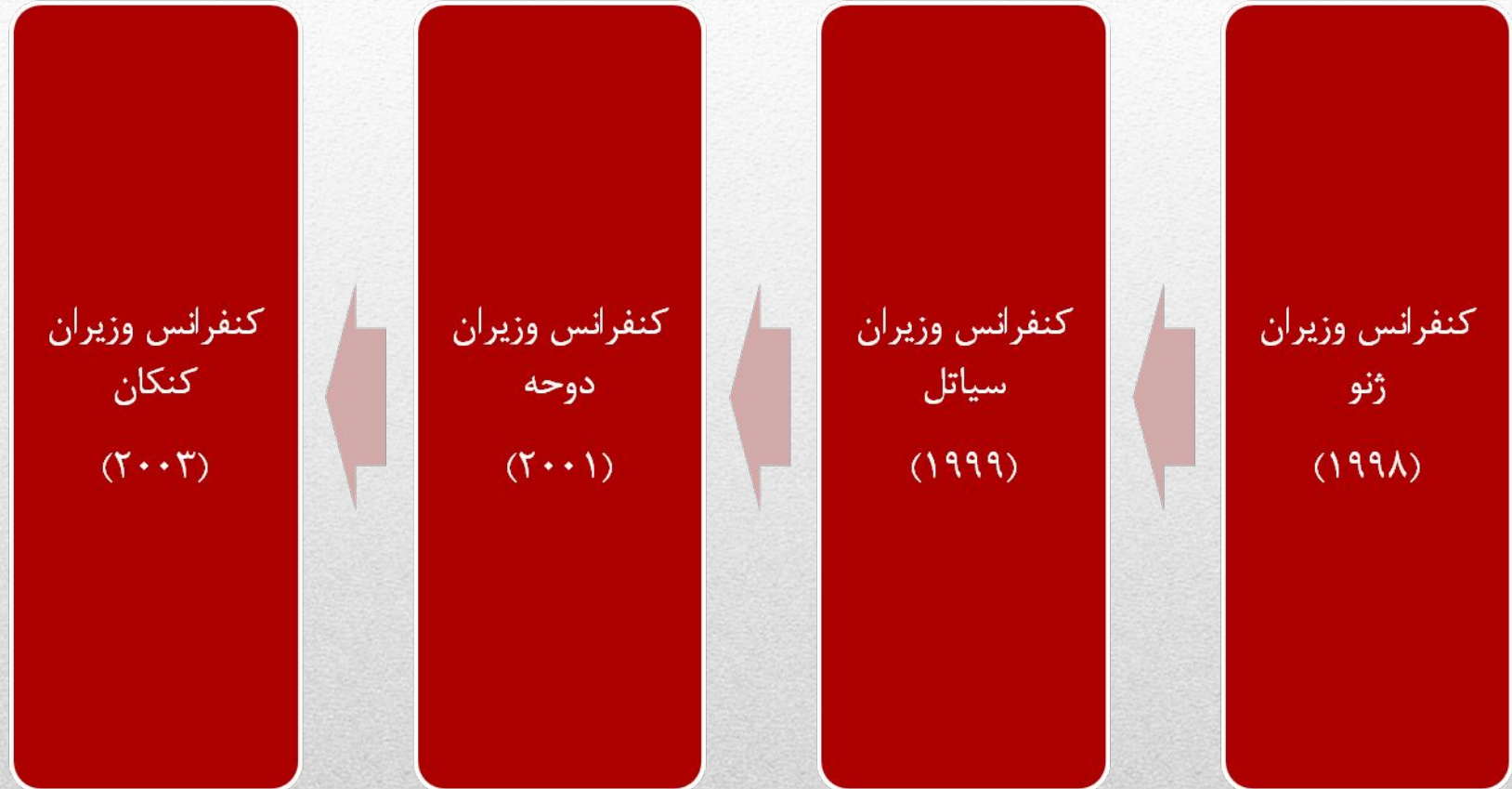
ریسک های پیوستن به سازمان جهانی تجارت

پیوستن به WTO با حفظ شرایط موجود گره زدن منافع خویش با منافع جهانی است که فقط بر اساس مصالح و منافع اقتصادی و تجاری کشور عمل نمی کند و فرهنگ ، سیاست و اقتصاد ما را تحت الشعاع قرار می دهد . در بعد اقتصادی صنایع متکی بر بازار انحصاری داخل در معرض ورشکستگی قرار می گیرند ، در بعد بازرگانی تجاری کفه ترازو به سمت واردات عمدتاً مصرفی و نیمه سرمایه ای سنگین تر خواهد شد و تراز تجاری ایران حتی با اتکاء به صادرات نفتی کاهش و حتی منفی خواهد شد ، بیکاری بالا خواهد رفت و هزینه های جاری رشد فزایندهای نسبت به هزینه های عمرانی پیدا می کند و پیامدهای فراوان اجتماعی و اقتصادی پیش خواهد آمد .

سازمان جهانی تجارت و تجارت الکترونیک

کنفرانس وزیران ژنو (1998)

- شروع برنامه جامع برای بررسی تجارت الکترونیک در جهان
- دریافت گزارش پیشرفت کار در کنفرانس بعدی

مجمع عمومی

- تجارت الکترونیک: تولید، بازاریابی، فروش و توزیع محصول از طریق وسایل الکترونیک.
- درخواست انجام وظایف زیر از کارگروه های تخصصی

- تبیین جنبه های تجارت الکترونیک مرتبط با شورا و دیگر معاهدات اثر گذار بر تجارت کالا

شورای تجارت کالا (GATT)

- رفتار تجارت الکترونیک در چهارچوب قانونی این شورا

شورای تجارت خدمات (GATS)

- مباحث مالکیت معنوی مرتبط با تجارت الکترونیک

شورای جنبه های مرتبط با تجارت حقوق مالکیت معنوی (TRIPS)

- ضروریات توسعه تجارت الکترونیک

شورای تجارت و توسعه (CTD)

موانع تجارت الکترونیکی در کشورهای در حال توسعه

- ✓ زیرساخت های فیزیکی
- ✓ زیرساخت های قانونی و انسانی
- ✓ نبود تعرفه و مالیات
- ✓ استاندارد و مهارت
- ✓ دسترسی به سیستم بانکی
- ✓ انتقال تکنولوژی از کشورهای توسعه یافته به در حال توسعه

سخن آخر

1-“Understanding the WTO” Written and published by the
World Trade Organization
Information and Media Relations Division
© WTO 2008
Available on: www.WTO.org

2-دکتر بیژن بیدآباد، دکتر فتحیه طبري «سازمان تجارت جهانی و الحاق ایران (پیش‌نیازهای اصلاح ساختار اقتصاد کشور)» ویرایش 1- تهران:.....، 1384، دوازده، 408 ص.

3-سایت رسمی «دفتر نمایندگی تام‌الاختیار تجاري ایران»
آدرس: www.irtr.gov.ir